

бождение. И соответственно, доверие к малознакомому и незнакомому человеку связано с потребностью поделиться своими чувствами, переживаниями, страхами, выговориться, что также является следствием пребывания в условиях заключения.

Именно социальная среда определяет меру доверия к различным сторонам жизни, меру ответственности в принятии решений, различной степенью принятия себя и других, адаптированностью и при этом здоровому полноценному взаимодействию с окружающим миром, взаимообогащения опытом, знаниями, в результате установления доверительных отношений, характеризующихся осмысленностью и избирательностью, а не слепой верой.

Список литературы: 1. Ананьев Б.Г. Избранные психологические труды. Т. 2. – М.: Наука, 1980. – С. 63–69. 2. Бодалев А.А. О взаимосвязи общения и отношения // Вопросы психологии. – 1994. – № 1. С. 7–12. 3. Боуэн М. Духовность и личностно-центрированный подход // Вопросы Психологии. – 1992. – № 3–4. – С. 24–33. 4. Гозман Л.Я., Шестопал Е.Б. Политическая психология. – Ростов-на-Дону: Изд-во «Феникс», 1996. – 448 с. 5. Крижанская Ю.С, Третьяков В.П. Грамматика общения. – Л.: ЛГУ, 1990. – 207 с. 6. Кроник А., Кроник Е. В главных ролях: Вы, Мы, Он, Ты, Я: Психология значимых отношений. – М.: Мысль, 1989. – 204 с. 7. Роджерс К.Р. Взгляд на психотерапию. Становление человека // Пер. с англ. / общ. ред. и предисл. Исениной Е.И. – М.: Изд. группа «Прогресс», «Универс», 1994. – 480 с.

*Акіменко Д.А.
м. Харків, Україна*

ПРОФЕСІЙНА СОЦІАЛІЗАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В КОНТЕКСТІ ФОРМУВАННЯ МАЙБУТНЬОЇ ГУМАНІТАРНО- ТЕХНІЧНОЇ ЕЛІТИ

Актуальність дослідження обумовлена зростаючими вимогами до формування майбутньої гуманітарно-технічної еліти у вищих навчальних закладах України.

У сучасних соціально-економічних умовах функціонування українського суспільства процес життєвого самовизначення професійної соціалізації студентської молоді набрав якісно нових характеристик. Орієнтація вітчизняної системи професійної освіти на особистість, активний пошук новітніх умов її професійної самореалізації, а також жорстока конкуренція на ринці праці яскраво загострили суспільну необхідність в

розв'язанні проблеми професійної соціалізації студентської молоді, викликала необхідність в мотиваційній структуризації процесу життєвого самовизначення. Перед студентською молоддю стоїть досить складне завдання оперативно та адекватно реагувати на динамічний розвиток ринку праці, експериментувати та отримати свободу діяльності.

На зміну механізмів трудового виховання та формування основ соціально-економічної поведінки особистості, що існували раніше, створюються нові механізми, що впливають на процес професійної соціалізації. Це зумовлено з одного боку, лібералізацією економічної, ціннісної, нормативної, сфер суспільства, а з іншої, підвищенням ступенем свободи студента. В зв'язку з цим вітчизняну систему вищої освіти необхідно розглядати як стратегічно важливу сферу людської діяльності та як соціальний інститут, що володіє можливостями активно впливати на процес професійної соціалізації особистості студентства в контексті формування майбутньої гуманітарно-технічної еліти України. Важливість цього процесу значно підвищується рухом суспільства по шляху інформаційного, технологічного та соціально-економічного прогресу.

Проблема формування професійних якостей майбутньої гуманітарно-технічної еліти частково була уже опрацьована вітчизняними та закордонними вченими. При цьому, Україна чітко визнає орієнтири на входження в освітній та науковий простір Європи, здійснює модернізацію освітнянської діяльності в контексті європейських вимог, все наполегливіше працює над практичним приєднанням до Болонського процесу, на що спрямовані зусилля багатьох вчених та практиків (В. Андрущенко, Н. Дем'яненко, І. Добрянський, Г. Згуровський, С. Сисоєва, Г. Степко, Л. ТОВАЖНЯНСЬКИЙ та інші).

Спираючись на результати вищевказаних досліджень, необхідно зазначити, що провідними критеріями освіти в межах Болонського процесу є якість підготовки фахівців; покращення довіри між суб'єктами освіти; відповідність Європейському ринку праці; мобільність; посилення конкурентоздатності системи освіти.[2, С. 13–14].

Разом з тим, на нашу думку, в сучасних умовах недостатньо уваги приділяється специфічним особливостям покоління молоді на межі ХХ–ХХІ століть, стану сформованості особистісних якостей у домінуючій більшості її представників під впливом досягнень науково-технічного прогресу, оригінальних історичних умов сьогодення. Сучасна система вищої освіти цілком пов'язана з тими суспільними умовами, в яких вона формувалася та існує. На фоні змін в політичному та соціально-економічному устрої суспільства, суттєво змінилися соціальні функції інститутів професійної освіти, значно підвищилися вимоги до якості, та змісту підготовки фахівців.

Сучасне виробництво та ринок праці потребують якісно-нового працівника з досить високим рівнем соціальної компетентності та професійної адаптації, тому проблема професійного становлення фахівців, забезпечення їх професійного росту, стимулювання якості та ефективності праці є однією з основних.[2, С. 31–35].

Реалізація цього завдання можлива через впровадження нових підходів до планування, організації та проведення навчального процесу. Необхідно орієнтувати освіту в напрямку формування творчої, суспільно-активної особистості, при цьому необхідно всіляко зберігати і підтримувати наявний потенціал суспільно-гуманітарних наук, особливо в технічних ВНЗ.

Якісне викладання циклу гуманітарних дисциплін саме в технічних ВНЗ стає одним із факторів забезпечення національної ідентичності, формування позитивного іміджу нашої країни на міжнародній арені, виховання майбутнього покоління на позитиві із історії нашої країни. Зокрема, хотілося б звернути увагу на важливість соціально-політичних дисциплін не тільки для формування громадянина сучасної України, а і для майбутньої політичної еліти.

В Україні в останні роки звертається постійна увагу на проблему формування гармонійно розвиненої особистості. В значній кількості наукових публікацій піднімаються питання подолання технократичного мислення як студентів, так і управлінського складу вищої освіти, впровадження принципу оптимізації у навчальний процес. Освіта повинна збільшувати свій гуманістично-духовний потенціал з метою запобігання духовно-соціальної катастрофи нашого суспільства.

Таким чином, процес формування майбутньої технічної еліти нашої країни повинен враховувати особливості інформаційної епохи розвитку світової спільноти, розширювати рамки гуманітаризації технічної освіти, не скорочувати сферу політичної складової у навчальному процесі, оскільки це досить негативно може вплинути на сам процес демократичної трансформації політичної системи України. Звичайно, входження України в загальноєвропейський простір передбачає подальше вдосконалення форм та методів навчання у вищих навчальних закладах. Актуальним стає впровадження інноваційних вітчизняних, європейських і світових технологій: модульно-розвивального навчання, системної диференціації навчально-виховного процесу, рейтингової методики оцінки знань, кредитно-модульної системи організації навчального процесу тощо. Проте головним завданням вищої освіти залишається формування творчої, духовної особистості, яка свідомо буде вирішувати проблеми сучасності [2].

Інноваційна діяльність закладу освіти шляхом оптимізації процесу професійної соціалізації формує базову стратегію, спрямовану на ви-

пуск молодих фахівців, конкурентоздатних на сучасному ринку праці. Реалізація такої стратегії основана на використанні, включаючи моделювання інноваційної діяльності спирається на сучасне інформаційне забезпечення та здійснюється з урахуванням фактора особистості.

В умовах формування високодинамічного ринку праці основними показниками ефективності процесу професійної соціалізації, є соціальна та професійна конкурентоздатність, соціальна та професійна релевантність, соціальна та професійна мобільність. Соціально-професійна конкурентоздатність фахівця, що характеризує потенціал його професійної затребуваності на сучасному ринці праці є сукупність властивостей індивіда, як носія визначених кваліфікаційних, соціальних та психологічних характеристик, що виражені на ринці праці у якості товару нарівні з присутніми там якостями інших індивідів, що мають аналогічні характеристики.

Список літератури: 1. Спицын А. Инновационные приоритеты развития // Экономист. – 2004. № 5. – С. 31–35. 2. Вища освіта України і Болонський процес : навчальний посібник / за ред. В.К. Кременя. – К. : Освіта, 2004. – 384 с. 3. Тovaжнянський Л.Л., Романовський О.Г., Пономарьов О.С. Формування і реалізація концепції підготовки національної гуманітарно-технічної еліти в Національному технічному університеті «Харківський політехнічний інститут».

*Березка О.І.
м. Харків, Україна*

ВИХОВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ІНЖЕНЕРА В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ НАРИСНОЇ ГЕОМЕТРІЇ

Постановка проблеми. В процесі управління сучасними складними соціальними системами важливу роль у забезпеченні бажаної ефективності суспільного виробництва відіграє відповідальність інженерних кадрів. Саме відповідальність постає головним резервом науково-технічного і соціального прогресу. Тому значну увагу привертають дослідження, розробка і практичне впровадження ефективних управлінських технологій, які ґрунтуються на досягненнях менеджменту та його психології і спрямовані на прищеплення майбутньому інженеру почуття відповідальності.

Виховання відповідальності майбутнього фахівця є одним із завдань інженерної освіти. Тому важливою проблемою постає його